

УДК 615.451/457:615.014.47

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПРОТИВИРАЗКОВИХ ПРЕПАРАТІВ У ДИНАМІЦІ РОКІВ*Панфілова Г. Л.¹, Богдан Н. С.²*¹Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна²Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Вступ. Фармацевтичний ринок є динамічною системою, яка швидко розвивається, незважаючи на чисельні фактори впливу, як внутрішнього, так й зовнішнього характеру [1,2]. Особливе значення активний розвиток ФР має у тих галузях медицини, які займаються вирішенням проблем підвищення ефективності лікуванні найбільш поширених патологій, до яких й відноситься виразка шлунку (ВШ).

Мета дослідження. Метою наших досліджень став аналіз особливостей розвитку вітчизняного сегменту фармацевтичного ринку, на якому представлені препарати, що використовуються у лікуванні ВШ.

Методи дослідження. Предметом наших досліджень стали дані державної реєстрації противиразкових препаратів, які представлені на офіційному сайті Державного експертного центру МОЗ України (<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>). У дослідженнях використовувалися історичний, логічний, порівняльний, графічний, математико-статистичний та інші методи наукового аналізу та пошуку. Всі необхідні розрахунки здійснювалися з використанням статистичного пакету StatSoft. Inc. (2014). STATISTICA версії 12.0 и Excel.

Основні результати. Встановлено, що за показниками державної реєстрації противиразкових препаратів за групою А02-Препарати для лікування кислотозалежних захворювань станом на 01.06.2018 р. в Україні було зареєстровано 396 препаратів за ТН, враховуючи всі можливі форми випуску, що були представлені на фармацевтичному ринку або 155 препаратів без урахування форм випуску. Вже у 2020 р. обсяг зазначеного сегменту фармацевтичного ринку значно збільшився. Станом, на 01.06.2020 року на вітчизняному фармацевтичному ринку налічувалось 448 препаратів з урахуванням всіх форм випуску (188 без урахування всіх форм випуску). Таким чином, приріст (%) показників кількості зареєстрованих препаратів противиразкової дії дорівнював 13,13% (з урахування всіх форм випуску препаратів), а також 21,29% (без урахування всіх форм випуску препаратів). За даними проведеного ретроспективного аналізу нами встановлено, що у 2018 році питома вага (%) препаратів іноземного виробництва складала 78,79% (312 препаратів), а в 2020 році 79,46% (356 препаратів). Кількість препаратів вітчизняного виробництва збільшилась з 84 (2018 рік) до 92 (2020 рік). Як бачимо, незважаючи на збільшення кількості препаратів іноземного та вітчизняного виробництва суттєвого структурного зрушення питоми ваги (%) препаратів у загальній сукупності противиразкових засобів не спостерігалось. Встановлено, що за даними 2018 року препарати противиразкової дії представляли на фармацевтичному ринку 90 фармацевтичних компаній. При цьому, 25 із них – компанії із України. Вже у 2020 році зазначена залеж-

ність дещо змінилась. Так, препарати, які використовують у лікуванні ВШ представляли 98 компаній, серед яких 28 є представниками вітчизняного виробничого фармацевтичного сектору, а 70 компаній представляють іноземні фірми. Нами розраховано, що на один препарат вітчизняного виробництва припадає три препарата іноземного виробництва.

Висновки. За результатами проведених досліджень можна стверджувати, що сегмент українського ринку препаратів, які використовуються у лікуванні ВШ є імпортозалежним. Це обумовлює необхідність розробки та впровадження сучасної програми імпортозаміщення препаратів, які використовуються у лікуванні ВШ.

Список літератури

1. Мнушко З.Н., Пестун И.В. Теория и практика маркетинговых исследований в фармации. Х.: Изд-во НФаУ, 2008. 308 с.
2. The program «Available medicines» starts. – Available from: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/startuye-programa-dostupni-likii/> (Date of access 26.12.2019).